ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 15.05.1985 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

42

VYHLÁŠKA
Českého úřadu bezpečnosti práce
z 25. dubna 1985
o zajištění bezpečnosti práce s ručními motorovými řetězovými pilami

Český úřad bezpečnosti práce stanoví podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, v dohodě s příslušnými ústředními orgány:

§ 1
Rozsah platnosti

Vyhláška stanoví povinnosti organizacím a pracovníkům při provozu, opravě a kontrole ručních motorových řetězových pil.

§ 2
Ruční motorové řetězové pily

Za ruční motorové řetězové pily se podle této vyhlášky považují všechna přenosná zařízení, jejichž řezací částí je nekonečný pilový řetěz vedený ve vodící liště a která jsou poháněna spalovacím nebo elektrickým motorem (dále jen "řetězové pily").

§ 3
Požadavky na řetězovou pilu [1])

(1) Řetězová pila musí být vybavena

a) krytem pohybujících se částí řetězové pily (vyjma činné části pilového řetězu),

b) tlumiči vibrujících částí,

c) zachycovačem roztrženého řetězu.

(2) Součástí vybavení řetězové pily jsou

a) technická dokumentace, která obsahuje

1. technický popis řetězové pily,
2. návod k obsluze, údržbě a k seřízení řetězové pily (dále jen "návod k obsluze") v českém nebo slovenském jazyce se stanovením hodnoty přípustného opotřebení řezací části pily a řetězky,

b) nářadí na údržbu, které určil výrobce v návodu k obsluze,

c) ochranné pouzdro řezací části pro přepravu.

(3) Řetězová pila se spalovacím motorem musí mít kromě toho bezpečnostní brzdu řetězu, tlumič výfuku a spojku automatického vypínání chodu řetězu při volnoběžném chodu motoru.

(4) Řetězová pila dvojmužná musí mít kromě toho ochrannou lištu nad horní (odbíhající) částí pilového řetězu.

(5) Řetězová pila poháněná elektrickým motorem musí být vybavena a zabezpečena proti nebezpečnému dotykovému napětí.

§ 4
Zákaz používání řetězové pily

Řetězovou pilu je zakázáno používat,

a) když některá její část uvedená v § 3 odst. 1, 3, 4, 5 neplní svou funkci,

b) při poškození nebo opotřebení řezací části pily nebo řetězky nad hodnotu stanovenou výrobcem v návodu k obsluze,

c) při poškození nebo opotřebení elektrického zařízení řetězové pily, která má elektrický pohon (přívod, ovládací prvky apod.).

§ 5
Povinnosti organizace

(1) Organizace je povinna

a) dát pracovníkovi k používání jen řetězovou pilu, kterou schválil příslušný zkušební orgán,

b) zajišťovat provádění údržby, seřizování a oprav řetězové pily v souladu s návodem k obsluze,

c) vypracovat technologický postup pro práce prováděné řetězovou pilou, který musí schválit nadřízený orgán. Postup musí obsahovat zejména hlavní zásady bezpečné práce při provozu, opravách a údržbě řetězové pily pracovníkem s přihlédnutím na specifické podmínky organizace, která tyto činnosti zabezpečuje,

d) zajišťovat provádění revizí řetězové pily poháněné elektrickým motorem, [2])

e) vést záznamník řetězové pily, který musí obsahovat zejména

1. typ řetězové pily, její výrobní a evidenční číslo a rok výroby,
2. datum jejího uvedení do provozu a vyřazení z provozu,
3. počet dní nebo hodin provozu řetězové pily za měsíc,
4. výsledky kontrol a oprav řetězové pily a výsledky revizí řetězové pily [písm. d)],

f) uschovávat záznamník řetězové pily nejméně 1 rok po jejím vyřazení z provozu.

§ 6
Povinnosti pracovníka

Pracovník, který obsluhuje řetězovou pilu, je povinen zejména

a) před započetím práce si ověřit

1. funkci automatického vypínání chodu řetězu při volnoběžném chodu motoru u řetězové pily se spalovacím motorem,
2. funkci bezpečnostní brzdy řetězu,
3. funkci pojistky plynu u řetězové pily se spalovacím motorem,
4. zda není u řetězové pily s elektrickým motorem poškozen pohyblivý přívod a ovládací prvky, [3]) a zjištěné závady ohlásit ihned přímo nadřízenému pracovníkovi a do odstranění závad řetězovou pilu nepoužívat,

b) dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, předepsaný technologický postup, návod k obsluze a pracovní podmínky stanovené příslušným orgánem hygienické služby, se kterými byl seznámen,

c) při startování položit řetězovou pilu na vhodné a bezpečné místo, pevně ji držet, přičemž řetěz se nesmí dotýkat žádného předmětu,

d) při manipulaci s pohonnými hmotami dodržovat zvláštní předpisy, [4])

e) před běžnou opravou během provozu

1. zastavit chod motoru,

2. odpojit pohyblivý přívod od elektrické sítě u řetězové pily s elektrickým motorem,

f) při přenášení řetězové pily na vzdálenost větší než 150 m zastavit chod motoru, jestliže podmínky bezpečné práce nevyžadují zastavení chodu motoru už při menší vzdálenosti,

g) řetězovou pilu převážet jen s nasazeným ochranným pouzdrem řezací částí nebo s demontovanou řezací částí a pilu uložit tak, aby nemohla ohrozit přepravované osoby,

h) prokázat se na vyzvání kontrolních orgánů průkazem k obsluze řetězové pily (dále jen "průkaz k obsluze").

§ 7
Odborná způsobilost obsluhy

(1) Obsluhou řetězové pily může organizace pověřit jen muže, který

a) je zdravotně způsobilý, [5])

b) je starší 18 let,

c) je k obsluze vyškolen,

d) má průkaz k obsluze,

e) pro řetězovou pilu poháněnou elektrickým motorem má odbornou způsobilost podle zvláštního předpisu. [6])

(2) Výjimečně může pracovat s řetězovou pilou i absolvent střední lesnické technické školy a lesnického středního odborného učiliště, který nedosáhl 18 let, pod vedením zkušeného pracovníka, který má průkaz k obsluze.

(3) Organizace je povinna zabezpečit vyškolení pracovníka k obsluze řetězové pily podle osnovy vypracované organizací a schválené nadřízeným orgánem. Školení se skládá z teoretické a praktické části.

(4) V teoretické části se pracovník seznámí

a) s pracovními a technologickými postupy, s návodem k obsluze,

b) s předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které souvisí s provozem řetězové pily, [7])

c) s konstrukcí řetězové pily.

(5) V praktické části si pracovník pod vedením zkušeného pracovníka osvojí správné a bezpečné pracovní postupy.

(6) Na závěr školení se pracovník podrobí zkoušce před tříčlennou komisí. Zkušební komise se skládá z předsedy, kterým je zástupce vedení organizace, a ze dvou členů, z nichž jeden je odborným pracovníkem organizace (např. technolog, vedoucí mechanizátor, vedoucí údržbář) a druhý zástupcem orgánu Revolučního odborového hnutí nebo v družstvu orgánu společenské

kontroly. V případě potřeby si mohou organizace vytvořit společnou zkušební komisi, přičemž se dohodnou na složení a způsobu svolávání zkušební komise. O provedené zkoušce vyhotoví komise zápis, který podepíší všichni její členové.

(7) Organizace je povinna oznámit příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce alespoň 4 týdny předem termín a místo konání zkoušek. Zástupce inspektorátu bezpečnosti práce v případě, že zkouška neprobíhá předepsaným způsobem a její rozsah neodpovídá předpokládané činnosti, nařídí její opakování.

(8) Po úspěšně provedené zkoušce vydá organizace pracovníkovi průkaz k obsluze, ve kterém uvede rozsah získané odborné způsobilosti (pro řetězové pily s motorem spalovacím nebo elektrickým, případně pro oba druhy). Organizace je povinna vést evidenci vydaných průkazů k obsluze.

(9) Pro pracovníka, který má průkaz k obsluze, je organizace povinna zabezpečit nejméně jednou za dva roky opakované školení a přezkoušení komisí, která zaznamená výsledek do průkazu k obsluze. Organizace nařídí opakované školení i dříve, pokud pracovník závažným způsobem porušuje předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo nedodržuje předepsané pracovní a technologické postupy.

(10) Organizace je povinna přezkoušet nově přijatého pracovníka, který má průkaz k obsluze, a výsledek zkoušky zaznamenat do průkazu k obsluze nebo průkaz odebrat a nařídit opakované školení.

(11) Pokud pracovník po opakovaném školení nevykoná zkoušku úspěšně nebo závažným způsobem porušuje předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo nedodržuje předepsané pracovní a technologické postupy, organizace mu průkaz k obsluze odebere.

§ 8
Oprava

(1) Opravou řetězové pily se spalovacím motorem kromě údržby a běžných oprav, které může provádět obsluha pily (např. výměna zapalovací svíčky, seřízení karburátoru, výměna poškozené lišty, řetězky), je organizace povinna pověřit jen pracovníka vyškoleného pro opravy mechanizačních prostředků.

(2) Opravu řetězové pily s elektrickým motorem může provádět jen pracovník, který je odborně způsobilý podle zvláštního předpisu. [8])

(3) Opravu může organizace zajistit i prostřednictvím jiné organizace.

Kontrola

§ 9
Kontrola technického stavu řetězové pily

(1) Kontrolu technického stavu řetězové pily je povinen provést pracovník přímo nadřízený obsluze (např. mistr) nejpozději po 20 dnech jejího provozu. O výsledku kontroly musí vyhotovit zápis do záznamníku řetězové pily.

(2) Pověřený pracovník (§ 11) je povinen provést kontrolu řetězové pily

a) v případě poruchy nebo poškození některé části řetězové pily důležité pro bezpečný provoz (§ 4),

b) nejpozději po 150 dnech nebo 800 hodinách jejího provozu,

c) v ostatních případech nejméně jednou za dva roky.

(3) Kontrolu podle odstavce 2 může organizace zajistit i prostřednictvím jiné organizace.

(4) Kontrolu může v odůvodněných případech nařídit

a) nadřízený orgán,

b) příslušný inspektorát bezpečnosti práce.

§ 10

(1) Při kontrole řetězové pily (§ 9 odst. 1) se ověřuje

a) funkce ochranných zařízení pily (např. bezpečnostní brzdy řetězu, automatického vypínání chodu řetězu při volnoběhu motoru, neporušenost zachycovače řetězu),

b) opotřebování řezací části pily nebo řetězky nad hodnotu stanovenou výrobcem.

(2) Při kontrole řetězové pily prováděné pověřeným pracovníkem (§ 9 odst. 2) se prohlídkou, vyzkoušením nebo měřením ověřuje

a) provozní bezpečnost řetězové pily nebo její části,

b) technický stav řetězové pily od poslední kontroly,

c) vedení záznamů o provedených kontrolách a zkouškách,

d) funkce motorické a řezací části včetně vyzkoušení simulovaných stavů (např. funkce bezpečnostní brzdy řetězu).

§ 11
Odborná způsobilost kontroly

(1) Kontrolou řetězové pily podle § 9 odst. 2 může organizace pověřit jen pracovníka, který má průkaz k provádění kontrol řetězových pil (dále jen "průkaz ke kontrole") a splňuje tyto předpoklady

a) má úplné střední vzdělání příslušného technického směru (např. strojní, elektrotechnické) a nejméně 1 rok odborné praxe nebo

b) má střední vzdělání příslušného technického směru (např. strojní, elektrotechnické) a nejméně dva roky praxe nebo

c) je vyškoleným pracovníkem pro opravy mechanizačních prostředků nebo

d) má průkaz k obsluze (§ 7) a nejméně dva roky praxe s řetězovou pilou.

(2) Kontrolu řetězové pily s elektrickým motorem může provádět jen pracovník, který má odbornou způsobilost podle zvláštního předpisu. [8])

(3) Pracovníka pověřeného prováděním kontrol řetězových pil prověřuje organizace jednou za tři roky zkouškou před tříčlennou zkušební komisí. Zkušební komise se skládá z předsedy, kterým je zástupce vedení organizace, a ze dvou členů, z nichž jeden je odborným pracovníkem organizace (např. technolog, vedoucí mechanizátor, vedoucí údržbář) a druhý je zástupcem orgánu Revolučního odborového hnutí nebo v družstvu orgánu společenské kontroly. V případě potřeby si mohou organizace vytvořit společnou zkušební komisi, přičemž se dohodnou na složení a způsobu svolávání zkušební komise. O provedené zkoušce vyhotoví komise zápis, který podepíší všichni její členové. Výsledek zkoušky zaznamená do průkazu ke kontrole.

(4) Organizace je povinna oznámit příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce aspoň čtyři týdny předem termín a místo konání zkoušek. Zástupci inspektorátu bezpečnosti práce v případě,

že zkouška neprobíhá předepsaným způsobem a její rozsah neodpovídá předpokládané činnosti, nařídí její opakování.

(5) Při zkoušce podle odstavce 3 musí pracovník prokázat teoretické a praktické znalosti o řetězových pilách s přihlédnutím k požadovanému rozsahu odborné způsobilosti.

(6) Po úspěšném vykonání zkoušky vydá organizace pracovníkovi průkaz ke kontrole, ve kterém uvede rozsah získané odborné způsobilosti pro řetězové pily s elektrickým nebo spalovacím motorem, případně pro oba druhy řetězových pil.

(7) Organizace vede evidenci vydaných průkazů ke kontrole.

(8) Pokud pracovník pověřený prováděním kontrol provádí kontrolu v rozporu s touto vyhláškou nebo předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, organizace mu průkaz ke kontrole odebere.

§ 12

(1) O výsledku kontroly podle § 9 vyhotoví pracovník, který ji provedl, zápis do záznamníku řetězové pily. Uvede v něm zejména

a) datum provedení kontroly,

b) své jméno a příjmení,

c) druh kontroly (§ 9 odst. 1, 2),

d) závady a nedostatky zjištěné při kontrole,

e) návrh na opravu nebo vyřazení kontrolované pily z provozu,

f) svůj podpis.

(2) Záznam o výsledku kontroly podle § 9 odst. 2 musí dále obsahovat

a) evidenční číslo průkazu ke kontrole,

b) pokud kontrolu provedl pracovník jiné organizace, i její název,

c) údaje o odstranění nedostatků z předcházející kontroly,

d) celkové zhodnocení kontrolované pily z hlediska bezpečnosti a provozní spolehlivosti.

§ 13
Přechodné ustanovení

(1) Řetězové pily, které byly uvedeny do provozu před účinností této vyhlášky a neohrožují život a zdraví pracovníků, je organizace povinna uvést do souladu s požadavky této vyhlášky do jednoho roku od počátku účinnosti této vyhlášky nebo je vyřadit z provozu.

(2) Průkazy k obsluze řetězových pil vydané před účinností této vyhlášky zůstávají v platnosti. Organizace jsou povinny provést opakované školení a přezkoušení obsluhy podle § 7 odst. 9 do jednoho roku od počátku účinnosti této vyhlášky.

§ 14
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1985.

Předseda:

Dr. Bartík v. r.

1) Požadavky uvedené v § 67 vyhlášky Českého úřadu bezpečnosti práce č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, zůstávají nedotčeny.

2) ČSN 34 3880 Revize elektrického přenosného nářadí v provozu. Bezpečnostní opatření.
ČSN 34 3881 Revize přenosného elektromechanického nářadí třídy II. a III. v provozu. Bezpečnostní opatření.

3) ČSN 34 3108 Bezpečnostní předpisy o zacházení s elektrickým zařízením pracovníky seznámenými.

4) ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny. Provozovny a sklady. ČSN 65 6060 Ropné výrobky. Balení, značení a doprava.

5) Směrnice č. 49/1967 Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR reg. v částce 2/1968 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění závazného opatření č. 17/1970 Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR reg. v částce č. 20/1970 Sb.

6) § 4, 5, 6 vyhlášky Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.

7) § 272 zákoníku práce.

8) § 5, 6, 9 vyhlášky č. 50/1978 Sb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.